

A

परीक्षा दि: २८ मार्च, २०११ प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET No.

101537

वेळ : 2 (दोन) तास

प्रश्नपुस्तिका
चालणी परीक्षा

एकूण प्रश्न : 200
एकूण गुण : 200

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिका सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकाकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वांत योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायाकित करून ठार्डिविना जाईल याची काळजी घ्यावी. हाताकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेसिल वा शाईचे पेन वापरून नव्य.
- ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी ब्रोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी ब्रोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताढून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत, घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊन शास्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत, क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पौहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठांग म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही, नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत, अन्यथा त्याच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

हा प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ता परीक्षेकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकाराना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारवासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रुकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच हा प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृद्धापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृद्धापैकी असली तरीही अणा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

३२८ SPT & SPAD - संकेतिक विवरण एवं अनुसारी विवरण

A

प्रक्रिया कामासाठी जागा

कल्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

82801

1. 1857 च्या उठावास खालीलपैकी कोणते तात्कालिक कारण घडले होते ?

- (1) मंगल पांडेस दिलेली फोशी
- (2) हिंदी व गोऱ्या सैनिकांचे भांडण
- (3) मेजर ह्युसेनने मंगल पांडेचा केलेला अपमान
- (4) काढतुस प्रकरण

What, from the following, was the immediate cause of the Revolt of 1857 ?

- (1) Hanging of Mangal Pande
- (2) The quarrel between Indian and British Soldiers
- (3) The insult of Mangal Pande by Major Hyuson
- (4) Cartridge episode

2. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन पुण्याएवजी मुंबईस भरविण्यात आले होते कारण

- (1) पुण्यास अकस्मिकरित्या साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे
- (2) पुणेकरांनी अधिवेशनाला विरोध दर्शविल्यामुळे
- (3) मुंबईला आंतरराष्ट्रीय महत्त्व आल्यामुळे
- (4) मुंबईतील जनतेच्या आग्रहामुळे

The first conference of Indian National Congress was shifted from Pune to Mumbai because

- (1) Due to the outbreak of viral diseases
- (2) Due to the opposition of the people of Pune
- (3) Due to the international importance of Mumbai
- (4) Due to the demand of the people of Mumbai

3. खालीलपैकी कोणत्या कायद्यात वा योजनेत अस्पृश्यांसाठी स्वतंत्र मतदार संघ तयार करण्याची तरतूद होती ?

- (1) मॉटियू-चेम्सफर्ड कायदा
- (2) रॅम्से मॅक्डोनाल्ड निवाडा
- (3) व्हेवेल योजना
- (4) 1935 चा भारत सुधारणा कायदा

Separate Electorate was formed for the untouchables as a result of

- (1) Montague-Chempsford Act
- (2) Ramsay Macdonald Communal Award
- (3) Wavel plan
- (4) Indian Act of 1935

4. भारतात सहकार चळवळीचा प्रारंभ कोणत्या वर्षी झाला होता ?
 (1) 1904   (2) 1947   (3) 1969   (4) 1980
 In which year Co-operative Movement in India was started ?
 (1) 1904   (2) 1947   (3) 1969   (4) 1980
-

5. अलिप्त राष्ट्र चळवळीची (नाम) पहिली परिषद कोठे भरली ?
 (1) कैरो   (2) बेलग्रेड   (3) दिल्ली   (4) हरारे
 Where was the first Conference of Non-Alignment Movement (NAM) held ?
 (1) Kairo   (2) Belgred   (3) Delhi   (4) Harare
-

6. रयत शिक्षण संस्थेची स्थापना कोणी केली ?
 (1) डॉ. पंजाबराव देशमुख
 (2) कर्मवीर भाऊराव पाटील
 (3) छ. शाह महाराज
 (4) बापुजी साळुंखे
 Who has established "Rayat Shikshan Sanstha" ?
 (1) Dr. Punjabrao Deshmukh
 (2) Karmaveer Bhaurao Patil
 (3) Chh. Shahu Maharaj
 (4) Bapuji Salunkhe
-

7. महात्मा फुले यांच्या कोणत्या ग्रंथाचा "विश्वकुटुंबाचा जाहिरनामा" म्हणून उल्लेख केला जातो ?
 (1) सार्वजनिक सत्यधर्म   (2) शेतकऱ्यांचा आसूड
 (3) तृतीय रत्न   (4) ब्राह्मणांचे कसब
 Which book of Mahatma Phule recognised as a "Manifesto of Universal Family" ?
 (1) Sarvajanik Satyadharma   (2) Shetkaryacha Asood
 (3) Trutiy Ratna   (4) Brahmanache Kasab
-

8. महाराष्ट्राच्या सामाजिक इतिहासात 20 व्या शतकातील सामाजिक क्रांतीचे अग्रणी म्हणून कोणाला ओळखले जाते ?
 (1) व्ही. आर. शिंदे   (2) छत्रपती शाह महाराज
 (3) पंडिता रमाबाई   (4) गो. ग. आगरकर
 Who recognised as a pioneer of social revolutionary in the social history of Maharashtra in the 20th century ?
 (1) V. R. Shinde   (2) Chha. Shahu Maharaj
 (3) Pandita Ramabai   (4) G. G. Agarkar
-

9. “मुरुळी प्रतिबंधक चळवळ” खालीलपैकी कोणी सुरु केली ?

- (1) महात्मा फुले
- (2) विष्णु शास्त्री पंडित
- (3) कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे
- (4) महर्षी धोँडो केशव कर्वे

Who started “Muruli Pratibandhak Movement” ?

- (1) Mahatma Phule
- (2) Vishnu Shastri Pandit
- (3) Karmaveer Vitthal Ramji Shinde
- (4) Maharshi Dhondo Keshav Karve

10. कोणाच्या पुढाकाराने प्रार्थना समाजाची स्थापना झाली ?

(1) न्या. रानडे	(2) डॉ. आत्मराम पांडुरंग
(3) भाऊ महाजन	(4) डॉ. भांडारकर

Who took initiatives to establish Prarthana Samaj ?

(1) Justice Ranade	(2) Dr. Atmaram Pandurang
(3) Bhau Mahajan	(4) Dr. Bhandarkar

11. “सुधारक” वृत्तपत्र कोणी सुरु केले ?

(1) गोपाळ हरि देशमुख	(2) गोपाळ गणेश आगरकर
(3) लोकमान्य टिळक	(4) डॉ. पंजाबराव देशमुख

Who started a newspaper called ‘Sudharak’ ?

(1) Gopal Hari Deshmukh	(2) Gopal Ganesh Agarkar
(3) Lokmanya Tilak	(4) Dr. Punjabrao Deshmukh

12. सत्यशोधक समाजाची स्थापना कोणी केली ?

- (1) विठ्ठल रामजी शिंदे
- (2) महात्मा ज्योतिबा फुले
- (3) छत्रपती शाहू महाराज
- (4) महर्षी धोँडो केशव कर्वे

Who is the founder of Satyashodhak Samaj ?

- (1) Vitthal Ramji Shinde
- (2) Mahatma Jyotiba Phule
- (3) Chhatrapati Shahu Maharaj
- (4) Maharshi Dhondo Keshav Karve

13. भूअंतर्गत प्रक्रियामुळे _____ या सरोवराची निर्मिती झाली आहे.
 (1) वुलर (2) लोणार (3) कोलेरु (4) चिल्का
 _____ lake is created by endogenic process of the earth.
 (1) Wooler (2) Lonar (3) Koleru (4) Chilka
-
14. सातपुडा पर्वतातील _____ हे सर्वोच्च शिखर आहे.
 (1) गुरुशिखर (2) धूपगढ (3) कलसूबाई (4) मलयगिरी
 _____ is a highest peak in Satpuda Mountain.
 (1) Gurushikhar (2) Dhupgad
 (3) Kalsubai (4) Malayagiri
-
15. दख्खनद्या पठारावरील बहुतांशी प्रदेश _____ खडकाने बनलेला आहे.
 (1) रूपांतरित (2) अमिजन्य
 (3) जलजन्य (4) वरीलपैकी नाही
 Most of the region of Deccan Plateau is made up of _____ rock.
 (1) Metamorphic (2) Igneous
 (3) Sedimentary (4) None of the above
-
16. महाराष्ट्रात सर्वात जास्त जंगल असणारा जिल्हा _____ आहे.
 (1) सातारा (2) कोल्हापूर
 (3) औरंगाबाद (4) गडचिरोली
 _____ district in Maharashtra has the largest forest cover.
 (1) Satara (2) Kolhapur
 (3) Aurangabad (4) Gadchiroli
-
17. क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने महाराष्ट्राचा भारतात _____ क्रमांक लागतो.
 (1) पहिला (2) तिसरा (3) दुसरा (4) पाचवा
 According to area, Maharashtra has the _____ position in India.
 (1) First (2) Third (3) Second (4) Fifth
-
18. मुंबई ते ठाणे ही पहिली रेल्वे कोणत्या वर्षी सुरु झाली ?
 (1) 1860 (2) 1853 (3) 1857 (4) 1835
 In which year the first railway line was started from Mumbai to Thane ?
 (1) 1860 (2) 1853 (3) 1857 (4) 1835

19. जानेवारी 2010 मध्ये एका उच्च न्यायालयाने माहितीचा अधिकार आणि वरिष्ठ न्यायपालिकेतील व्यक्तीं या संस्थांनी
एक निकाल दिला. ते उच्च न्यायालय कोणते ?

(1) बॉम्बे उच्च न्यायालय	(2) कलकत्ता उच्च न्यायालय
(3) मद्रास उच्च न्यायालय	(4) दिल्ली उच्च न्यायालय

In January 2010 a High court has delivered a decision regarding R. T. I. Act and members of the higher judiciary. Name the high court.

(1) Bombay High Court	(2) Calcutta High Court
(3) Madras High Court	(4) Delhi High Court

20. भारतीय संसदेची खालीलपैकी सर्वात मोठी समिती कोणती ?

(1) अर्ज समिती	(2) सार्वजनिक हिशेब समिती
(3) अंदाज समिती	(4) लोक उपक्रम समिती

Which one of the following is the largest Committee of the Indian Parliament ?

(1) Committee of Petition	(2) Public Account Committee
(3) The Estimates Committee	(4) Committee on Public Undertakings

21. भाषिक प्रांत पुनर्रचनेसाठी दार आयोगाची स्थापना कधी झाली होती ?

(1) ऑगस्ट 1947	(2) जून 1948
(3) डिसेंबर 1948	(4) डिसेंबर 1953

When had Dar Commission been appointed for reorganisation of linguistic provinces ?

(1) August 1947	(2) June 1948
(3) December 1948	(4) December 1953

22. भारतीय संविधानाने

(1) एकेरी नागरिकत्व दिले
(2) दुहेरी नागरिकत्व दिले
(3) नागरिकत्वा संबंधीची तरतुदीचा समावेश केला नाही
(4) बहु नागरिकत्व दिले

The Constitution of India

(1) Provides single citizenship
(2) Provides double citizenship
(3) Contains no provisions regarding citizenship
(4) Provides multiple citizenship

23. कलम 76 नुसार भारताचे राष्ट्रपती महान्यायवादीची नियुक्ती करतात. महान्यायवादी सरकारला कोणत्या बाबीविषयी सल्ला देतात ?

- (1) तांत्रिक बाबी
- (2) आर्थिक बाबी
- (3) कायदा व सुव्यवस्था
- (4) कायदेशीर बाबी

The President of India according to Article 76 appoints Attorney General. He gives advice to the government on which matters ?

- (1) Technical matters
- (2) Economic matters
- (3) Matters related to law and order
- (4) Legal matters

24. मुख्यमंत्री म्हणून पद स्विकारतांना जर ती व्यक्ति कोणत्याही सभागृहाची सदस्य नसेल तर किती काळात त्याने विधिमंडळ सदस्य म्हणून निवडून येणे बंधनकारक आहे ?

- (1) एक महिना
- (2) सहा वर्षे
- (3) सहा आठवडे
- (4) सहा महिने

Within which period is it mandatory for the Chief Minister to become the legislator if he/she is not one at the time of assuming office ?

- (1) One month
- (2) Six years
- (3) Six weeks
- (4) Six months

25. ग्रामपंचायतीवर निवडले जाणारे किमान व कमाल सदस्य संख्या. योग्य पर्याय निवडा.

- (1) 7 – 17
- (2) 6 – 18
- (3) 5 – 17
- (4) 7 – 16

The minimum and maximum members elected to Gram Panchayat. Choose the right option.

- (1) 7 – 17
- (2) 6 – 18
- (3) 5 – 17
- (4) 7 – 16

26. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना (एन. आर. ई. जी. एस.) खालील वर्षी सुरु करण्यात आली. योग्य पर्याय निवडा.

- (1) 2006
- (2) 2004
- (3) 2007
- (4) 2001

National Rural Employment Guarantee Scheme (N.R.E.G.S.) was launched in the following year. Choose the correct option.

- (1) 2006
- (2) 2004
- (3) 2007
- (4) 2001

27. पंचायतराज ह्या संस्थेच्या निर्मितीमार्गील मुख्य हेतु _____ हा आहे.

(1) नागरी विकास	(2) करवसूली
(3) करमणूक	(4) ग्रामीण विकास

The goal behind the establishment of Panchayatraj Institute is

(1) Urban Development	(2) Tax collection
(3) Entertainment	(4) Rural Development

28. महाराष्ट्रात पंचायत समितीच्या सभापतींची निवड कशी होते ?

- (1) पंचायत समितीच्या निर्वाचित सदस्यांमधून
- (2) गटातील जनतेद्वारा प्रत्यक्ष निर्वाचन
- (3) गटातील ग्रामपंचायतीच्या सरपंचांमधून
- (4) गटातील सहकारी संस्थांमधून

How is the President of Panchayat Sammittee elected in Maharashtra ?

- (1) Among the elected members of Panchayat Sammittee
- (2) Direct election through the people of the block
- (3) Among the Sarpanches of Gram Panchayats of the block
- (4) Among the Co-operative Societies in the block

29. खालील बाबींचा विचार करा :

- I. पंचायती संस्थांमध्ये एक तृतीयांश जागा स्त्रियांसाठी राखीव असतात.
  - II. स्त्रियांसाठी राखीव जागा फिरत्या पद्धतीने निश्चित केल्या जातात.
  - III. सरपंच पद स्त्रियांसाठी आरक्षित केले जात नाही.
- (1) I, II, III – सर्व बरोबर आहे
  - (2) I, II बरोबर तर III चूक आहे
  - (3) I, III बरोबर तर II चूक आहे
  - (4) I, II, III – सर्व चूक आहे

Consider the following :

- I. In the Panchayati institutes one third seats reserved for the women.
  - II. The reservation for women is allotted by rotation to different constituencies.
  - III. The post of Sarpanch is not reserved for the women.
- (1) I, II, III - All are correct
  - (2) I and II are correct, III is incorrect
  - (3) I and III are correct, II is incorrect
  - (4) I, II, III - All are incorrect

30. जिल्हा परिषदेच्या प्रशासनाचा प्रमुख कोण असतो ?

(1) जि. प. अध्यक्ष	(2) जि. प. उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी
(3) जि. प. मुख्य कार्यकारी अधिकारी	(4) जिल्हाधिकारी

Who is the Chief of Zilla Parishad Administration ?

(1) President of Z. P.	(2) Deputy CEO of Z. P.
(3) CEO of Z. P.	(4) District collector

31. भारतात प्रथम आण्विक ऊर्जा केंद्र 1969 साली खालील ठिकाणी उभारले गेले
 (1) मुंबई (2) तारापोर (3) कल्पाकम (4) पिलाणी
 The first atomic power station was set up in 1969 in India at
 (1) Mumbai (2) Tarapore (3) Kalpakkam (4) Pillani
-

32. अगदी शुद्ध शास्त्रीय समजेनुसार अनुमानिक (डिडक्टीव्ह) विचारसरणीचा अर्थ _____ आहे.
 (1) कल्पित विचारसरणी (2) अविवेकशील विचारसरणी
 (3) उतरता निष्कर्ष असलेली विचारसरणी (4) तर्कविरुद्ध विचारसरणी
 Deductive thinking in a strict scientific sense means
 (1) Abstract thinking (2) Irrational thinking
 (3) Downward inference (4) Illogical thinking
-

33. बायोसेन्सार तंत्रज्ञान म्हणजे कोणत्या दोन शाखांचा मिलाप आहे ?
 (1) भौतिकशास्त्र व सूक्ष्म क्रृत कण शास्त्र
 (2) रसायनशास्त्र व सूक्ष्म क्रृत कण शास्त्र
 (3) जीवशास्त्र व सूक्ष्म क्रृत कण शास्त्र
 (4) यापैकी एकही नाही
- Biosensor technology couples the knowledge of
 (1) Physics with microelectronics
 (2) Chemistry with microelectronics
 (3) Biology with microelectronics
 (4) None of these
-

34. ई.सी.जी. खालीलपैकी कोणत्या अवयवाच्या निदानासाठी वापरतात ?
 (1) मेंदू (2) मूत्रपिंड (3) हृदय (4) फुफ्फुसे
 E.C.G. is used for diagnosis of the following organ
 (1) Brain (2) Kidneys (3) Heart (4) Lungs
-

35. परोपजीवी जंतुरोग 'ज्वर' च्या निर्मूलनाकरिता गरीब अविकसित देशात कोणती परिणामकारक औषधी दिल्या जाते ?
 (1) क्विनाक्रीन (2) पेंटामायडीन
 (3) पाइपराइझीन (4) प्रायमाक्विन
- Which effective drug is used in the poor undeveloped countries for eradication of parasitic disease malaria ?
 (1) quinacrine (2) pentamidine
 (3) piperazine (4) primaquine
-

36. फ्यूल सेल पासून विद्युत तयार करण्यासाठी वापरणाऱ्या हायड्रोजनची निर्मिती कशागासून केली जाते :

- (1) पाणी   (2) अल्कोहोल   (3) इथेनाल   (4) संत्रीय प्रदार्थ (CH_2O)

For the production of electricity from fuel cell using hydrogen, produces from which ?

- (1) Water   (2) Alcohol   (3) Ethanol   (4) CH_2O (Organic matter)

37. वनस्पतीमध्ये बीटा कॅरोटीन हा _____ या जीवनसत्त्वाचा पूर्वघटक आहे.

- (1) अ   (2) ब   (3) क   (4) ड

In plant a Beta carotene is a precursor of Vitamin

- (1) A   (2) B   (3) C   (4) D

38. इमारतीमधील विजेवर चालणाऱ्या पालण्यातून वर जातांना व्यक्तीचे वजन _____

- (1) कमी होते   (2) वाढते
 (3) सारखेच गाहते   (4) शून्य होते

In the ascending lift in a building, the weight of a person will

- (1) decrease   (2) increase
 (3) remain the same   (4) become zero

39. आधुनिकीकरण म्हणजे कुठल्या प्रकारचा झालेला बदल ?

- (1) कृषी समाजातून औद्योगिक समाजाकडे
 (2) औद्योगिक समाजातून कृषी समाजाकडे
 (3) स्थैर्याकडून अस्थिरतेकडे
 (4) यापैकी एकही नाही

Modernisation deals with social changes from

- (1) Agrarian societies to industrial one
 (2) Industrial societies to agrarian
 (3) Stability to instability
 (4) None of these

40. आरोग्य विषयक काळजी, भौतिक सोयी सुविधा, सुरक्षित पिण्याचे पाणी आणि अनधार्य विषयक समस्या मोळविण्याऱ्या योग्य उपाय म्हणजे

- (1) ज्ञानाची कमतरता व जुने तंत्रज्ञान
 (2) ऐतिहासिक घटकांचे ज्ञान
 (3) शास्त्रीय ज्ञान आणि नवीन तंत्रज्ञान आत्मसात करणे
 (4) यापैकी एकही नाही

The problems like the provision of health care, physical infrastructure - safe drinking water and food can be solved by

- (1) Lack of knowledge and old technology
 (2) Knowledge of historical events
 (3) Scientific knowledge and adopting new technology
 (4) None of these

41. किती तीव्रता असलेल्या ध्वनीच्या सततच्या संपर्कामुळे कायमचा बहिरेपण येवू शकतो ?

(1) 100 डी.बी. च्या वर	(2) 110 डी.बी. च्या वर
(3) 140 डी.बी. च्या वर	(4) 160 डी.बी. च्या वर

What is the range of permanent deafness due to exposure to noise ?

(1) Above 100 dB	(2) Above 110 dB
(3) Above 140 dB	(4) Above 160 dB

42. वाहतूक योजनेमुळे, पर्यावरणावर खालीलपैकी कोणता परिणाम होतो ?

(1) भूमी अवमूल्यन आणि निर्वनिकरण
(2) मृदा धूप
(3) ध्वनी प्रदूषण
(4) औषिक प्रदूषण

Out of the following which is the major environment impact of transportation projects ?

(1) Land degradation and deforestation
(2) Soil erosion
(3) Sound pollution
(4) Thermal pollution

43. खालीलपैकी कोणता शास्त्रज्ञ व त्यांचा शोध चुकीचा आहे ?

(1) इलेक्ट्रॉन - जे. जे. थॉमसन	(2) विद्युत दिवा - एडिसन
(3) दूरध्वनी - ग्रॅहम बेल	(4) संगणक - बील गेट्स

Which of the following pairs of scientific inventions and their inventors is not correct ?

(1) Electron - J. J. Thomson	(2) Electric bulb - Edison
(3) Telephone - Graham Bell	(4) Computer - Bill Gates

44. ध्वनीच्या वेगापेक्षा जास्त वेग असणाऱ्या पदार्थाना _____ म्हणतात.

(1) स्वनातीत	(2) श्रव्यातीत
(3) अवश्रव्य	(4) अति जलद

A body travelling with a speed exceeding the speed of sound is called _____

(1) Supersonic	(2) Ultrasonic
(3) Infrasonic	(4) Superfast

45. गत काळातील भारतीय विज्ञानाची कमतरता म्हणजे

- (1) पुढच्या पिढीला योग्य प्रकारे तंत्रज्ञानाचा हस्तांतरणाचा अभाव
- (2) पुढच्या पिढीला योग्य प्रकारे तंत्रज्ञानाचे हस्तांतरण
- (3) आयात केलेल्या तंत्रज्ञानाचा प्रसाराचा अभाव
- (4) यापैकी एकही नाही

One of the areas of weakness of Indian science in the past has been the

- (1) Lack of effective technology transfer mechanism
- (2) Effective technology transfer mechanism
- (3) Lack of mechanism of transfer of imported mechanism
- (4) None of these

46. जागतिकीकरणामुळे भारतीय कृषीक्षेत्रावर काही हानीकारक परिणाम झाले जसे की

- (1) साखर, धान्ये, ई. ची सुरु झालेली आयात
- (2) शेतीपालाला सरकार तर्फे मिळणारा कमी मोबदला
- (3) शासकीय अनुदानात होणारी घट
- (4) वरील सर्व

Globalization has few detrimental effects on agricultural sector of India due to

- (1) To import grains, sugar etc.
- (2) Government never pays more to farmers
- (3) Subsidies are declining
- (4) All of these

47. डोळ्याच्या कर्करोगाच्या उपचारासाठी भाभा अणुसंशोधन केंद्राने कोणता प्रकाश स्रोत तयार केला ?

(1) आयोडीन - 125	(2) सामारिअम - 153
(3) ल्यूथ्रिनिअम - 177	(4) सेसिअम - 137

Which radiation source is produced by Bhabha atomic research centre for treatment of cancer of eye ?

(1) Iodine - 125	(2) Samarium - 153
(3) Luthinium - 177	(4) Cesium - 137

48. कोणत्या शास्त्रज्ञाच्या शोधामुळे 'आधुनिक जनूकशास्त्राची' सुरुवात झाली ?

(1) मार्ग्यूलीस	(2) मिटसेल
(3) मेसेल्सन	(4) मेंडेल

The modern science of genetics originated by the discoveries of which scientist ?

(1) Margulis	(2) Mitchell
(3) Meselson	(4) Mendel

49. आधुनिक जैवतंत्रज्ञान _____ पातळीवर कार्य करते.
 (1) अवअणु (2) अणु (3) रेणु (4) पदार्थ
 Modern biotechnology operates at _____ level.
 (1) Sub-atomic (2) Atomic (3) Molecular (4) Matter
-

50. इन्सॅट 4A या इस्तो संस्थेच्या संचार उपग्रहाचा प्रारंभ _____ येथून 22 डिसेंबर, 2005 साली झाला.
 (1) न्यू मेक्सिको (2) कोरुआ फ्रेंच गियाना
 (3) नासा (4) बंगलोर
 Insat-4A of ISRO communication satellite was launched in December 22, 2005 from
 (1) New Mexico (2) Kourou French Guyana
 (3) NASA (4) Bangalore
-

51. हरितक्रांतीचे यश कशाच्या उपलब्धतेवर अवलंबून आहे ?
 (1) अधिक उत्पन्न देणाऱ्या बी-बियाणांच्या जाती
 (2) पुरेशा जलसिंचनाच्या सोई
 (3) रासायनिक खेते व किटकनाशके
 (4) वरील सर्व
 The success of green revolution depends on the availability of
 (1) High yielding variety of seeds
 (2) Adequate irrigation facilities
 (3) Chemical fertilisers and pesticides
 (4) All of above
-

52. धातुशास्त्राच्या इतिहासाला कलाटणी देणारे भारतीय संशोधन म्हणजे
 (1) तांबे (2) सोने
 (3) जस्ताचे शुद्धीकरण (4) यापैकी कोणतेही नाही
 The major breakthrough in the history of metallurgy was India's discovery of
 (1) Copper (2) Gold
 (3) Zinc distillation (4) None of these
-

53. बंगलोर येथे 'टेरास्केल उच्च गणन' सोय कोणी सुरु केली ?
 (1) सी-डॅक
 (2) सी.ई.आर.टी. (इंडियन कॉम्प्यूटर इमर्जन्सी रिसपॉन्स टीम)
 (3) सी.आय.सी.एस. (कॅम्यूनिटी इंफारमेशन सेंटर)
 (4) आय.सी.टी. (इंफारमेशन अॅन्ड कॅम्यूनिकेशन टेक्नॉलॉजी)
 Who establish a Terascale Super Computing Facility (TSCF) at Bangalore ?
 (1) C-DAC
 (2) CERT (Indian Computer - Emergency Response Team)
 (3) CICS (Community Information Centres)
 (4) ICT (Information and Communication Technologies)
-

54. आधुनिक शेतीमध्ये जास्त प्रमाणात वापरलेल्या 'फास्फेट' आणि 'नायट्रो' चे खत पिण्याच्या पाण्यांचे विषयकलंगम कोणता रोग होतो ?

(1) रक्तक्षय	(2) अपचन
(3) घटसर्प	(4) परमा रोग

Use of large amount of fertilizers of phosphates and nitrates in modern agriculture, when dissolve in drinking water cause which disease ?

(1) Methaemoglobinemia	(2) Dysphasia
(3) Diphtheria	(4) Gonorrhoea

55. कॉलरा रोगासाठी कोणती उपचार पद्धती सर्वात महत्वाची आहे ?

(1) पेनिसिलीन	(2) पाणी व विद्युतवहनक्षमीय विद्रव
(3) स्ट्रेप्टोमायसीन	(4) अँटी टॉक्सीन

The most important therapy for cholera is

(1) Penicillin	(2) Water and electrolyte replacement
(3) Streptomycin	(4) Anti-toxin

56. खालीलपैकी कोणत्या रंगांची 'तरंग लांबी' चढत्या क्रमाने आहे ?

(1) पिवळा नारिंगी जांभळा पारवा	(2) जांभळा पारवा पिवळा नारिंगी
(3) नारिंगी पारवा पिवळा जांभळा	(4) कोणताही नाही

What is the increasing order of the wavelengths of the following colours ?

(1) Yellow orange violet indigo	(2) Violet indigo yellow orange
(3) Orange indigo yellow violet	(4) None of above

57. नैसर्गिक वायुमध्ये कोणते घटक असतात ?

(1) 85% मिथेन, 10% इथेन आणि 5% इतर वायु
(2) 85% इथेन, 10% मिथेन आणि 5% इतर वायु
(3) 50% मिथेन, 50% ग्रोपेन
(4) 50% मिथेन, 50% इथेन

What is the content of natural gas ?

(1) 85% methane, 10% ethane and 5% other gases
(2) 85% ethane, 10% methane and 5% other gases
(3) 50% methane, 50% propane
(4) 50% methane, 50% ethane

58. दिल्लीचा प्रसिद्ध लोखंडी स्तंभ (स्तूप) हा धातुशास्त्रामधील आश्चर्य आहे आणि त्यामध्ये
 (1) जास्तीत जास्त गंजण्याचे चिन्ह आहे   (2) कमीत कमी अॅल्युमिनीयम असण्याचे चिन्ह आहे
 (3) कमीत कमी गंजण्याचे चिन्ह आहे   (4) यापैकी कोणतेही नाही
- Delhi's famous iron pillar is considered as metallurgical marvel and shows
 (1) Maximum sign of rust   (2) Minimum sign of aluminium
 (3) Minimal sign of rust   (4) None of these
-

59. हायड्रोजन बॉम्ब कोणत्या तत्वावर आधारित तयार केला जातो ?
 (1) हायड्रोजनचे एकजीवीकरण   (2) हायड्रोजनचे विभाजन
 (3) न्यूट्रोनचे एकजीवीकरण   (4) अणुकेंद्राचे विभाजन
- Production of hydrogen bomb depends upon which principle ?
 (1) Fusion of hydrogen   (2) Fission of hydrogen
 (3) Fusion of neutron   (4) Fission of nucleus
-

60. खालीलपैकी कोण, दुधाला दह्यामध्ये बदलविण्यास जबाबदार आहे ?
 (1) अळंबे   (2) सूक्ष्मजंतु   (3) विषाणु   (4) यीस्ट
- Which one of the following is responsible for converting milk into curd ?
 (1) Fungi   (2) Bacteria   (3) Virus   (4) Yeast
-

61. भारताच्या विदेशी व्यापारात कोणत्या गटातील राष्ट्रांचा नगण्य वाटा आहे ?
 (1) अमेरिकन गट   (2) आफ्रिकन गट
 (3) युरोपीयन गट   (4) आशिया गट
- The following groups ; which contribute the least in India's foreign trade ?
 (1) American Group   (2) African Group
 (3) European Group   (4) Asian Group
-

62. 1966 साली रुप्याचे अवमूल्यन करण्यामागची कारणे कोणती ?
 (1) आयात प्रमाण कमी करणे
 (2) निर्यातीत वाढ
 (3) व्यवहारशेष अनुकूल करणे
 (4) वरील सर्व
- What are the causes of the rupee's devaluation in 1966 ?
 (1) To reduce the volume of import
 (2) Increase in export
 (3) To create favourable balance of payment
 (4) All of the above
-

63. 12 एप्रिल, 1985 रोजी खालील मान्यवरांपैकी कोणी आयात निर्यात धोरण जाहीर केले ?

(1) विश्वनाथ प्रताप सिंग	(2) मधु दंडवते
(3) शंकरराव चव्हाण	(4) शारद पवार

Who declared imports-exports policy in the 12 April, 1985 out of the following ?

(1) Vishwanath Pratap Singh	(2) Madhu Dandwate
(3) Shankarrao Chavan	(4) Sharad Pawar

64. कोणत्या बंदरातून कापसाची सर्वाधिक निर्यात होते ?

(1) मुंबई	(2) कोलकाता	(3) पणजी	(4) चरीलपैकी नाही

In which harbour highest cotton exports ?

(1) Mumbai	(2) Kolkata	(3) Panji	(4) None of these

65. शेतकऱ्यांना दीर्घ मुदतीचा कर्ज पुरवठा कोणती बँक करते ?

(1) प्रादेशिक ग्रामीण बँक	(2) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक
(3) नागरी बँक	(4) भू-विकास बँक

Which bank supplies long term loan to farmers ?

(1) Regional Rural Bank	(2) District Central Co-operative Bank
(3) Urban Bank	(4) Land Development Bank

66. खालील वर्षापासून व्यापारी बँकावर सामाजिक नियंत्रणाची भारतामध्ये सुरुवात करण्यात आली

(1) 1951	(2) 1967	(3) 1980	(4) 1982

Social control on Commercial Banks was introduced in India from the following year

(1) 1951	(2) 1967	(3) 1980	(4) 1982

67. दि महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक ही एक खालीलपैकी बँक आहे

(1) मध्यवर्ती बँक	(2) व्यापारी बँक
(3) शिखर बँक	(4) नागरी बँक

The Maharashtra State Co-op. Bank is one of the following banks

(1) Central Bank	(2) Commercial Bank
(3) Apex Bank	(4) Urban Bank

68. चौदा मोठ्या बँकाचे राष्ट्रीयीकरण कधी झाले ?

(1) 19 जुलै 1969	(2) 15 जून 1980
(3) 1 जानेवारी 1953	(4) 10 मार्च 1952

When Fourteen big banks are nationalised ?

(1) 19 July 1969	(2) 15 June 1980
(3) 1 Jan. 1953	(4) 10 Mar. 1952

69. औद्योगिक क्षेत्राला वित्तपुरवठा करणारी कोणती प्रमुख बँक आहे ?

- (1) रिजर्व बँक ऑफ इंडिया (RBI)
- (2) इंडस्ट्रियल डेव्हलपमेंट बँक ऑफ इंडिया (IDBI)
- (3) नाबार्ड (NABARD)
- (4) एक्सिम बँक (EXIM)

Which is the main bank supplies finance to the industrial sector ?

- (1) Reserve Bank of India (RBI)
- (2) Industrial Development Bank of India (IDBI)
- (3) NABARD
- (4) EXIM Bank

70. नाबार्डची स्थापना केव्हा झाली ?

- (1) 1982
- (2) 1980
- (3) 1985
- (4) 1986

When was NABARD established ?

- (1) 1982
- (2) 1980
- (3) 1985
- (4) 1986

71. रोख राखीव निधीचे प्रमाण कमी केल्यास पतपैशाच्या प्रमाणावर काय परिणाम होतो ?

(1) कमी होते	(2) वाढते
(3) काहीही बदल होत नाही	(4) याच्यांत काहीही संबंध नाही

What effects does the credit money have if the proportion of cash reserve ratio is decreased ?

(1) Decreases	(2) Increases
(3) Remains unchanged	(4) There is not any co-relation

72. नुकतेच कोणत्या बँकेचे आय.डी.बी.आय. मध्ये विलीनीकरण करण्यात आले ?

(1) पंजाब नॅशनल बँक	(2) सांगली बँक
(3) युनियन बँक	(4) युनायटेड वेस्टर्न बँक लि.

Which of the banks has recently been merged in to I.I.B.I. ?

(1) Punjab National Bank	(2) Sangli Bank
(3) Union Bank	(4) United Western Bank Ltd.

73. डॉ. राजा चेल्लाया आयोग खालील बाबत सिगडित आहे

(1) केंद्र-राज्य संबंध	(2) बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा
(3) करविषयक सुधारणा	(4) विमा क्षेत्रातील सुधारणा

Dr. Raja Chelliah Commission is concerned with the following

(1) Central-State relationship	(2) Developments in banking sector
(3) Improvements in taxation	(4) Improvements in insurance sector

74. महाराष्ट्र सरकारने शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येवर उपाययोजना सुचविण्यासाठी खालील व्यक्तीच्या अध्यक्षतेखाली नमिं नेमली होती

(1) डॉ. स्वामीनाथन	(2) डॉ. नरेंद्र जाधव
(3) डॉ. भाटकर	(4) डॉ. माशेलकर

The Maharashtra Government appointed a committee to suggest to prevent farmers' suicide under the chairmanship of the following

(1) Dr. Swaminathan	(2) Dr. Narendra Jadhao
(3) Dr. Bhatkar	(4) Dr. Mashelkar

75. देशात दुसऱ्यांदा शून्याधारित अर्थसंकल्प कोणत्या राज्याने सादर केला ?

(1) महाराष्ट्र	(2) केरळ
(3) राजस्थान	(4) आंध्रप्रदेश

Which state in our country put forth second time zero budget ?

(1) Maharashtra	(2) Keral
(3) Rajasthan	(4) Andhra-Pradesh

76. _____ तर्फे महालेखापालाची नियुक्ती केली जाते.

(1) पंतप्रधान	(2) लोकसभा
(3) अर्थमंत्री	(4) राष्ट्रपती

Who appoints the Public Audit General ?

(1) Prime Minister	(2) Parliament
(3) Finance Minister	(4) The President

77. खालीलपैकी कोणता कर हा प्रत्यक्ष कर आहे ?

(1) प्राप्ती कर	(2) मनोरंजन कर
(3) विक्री कर	(4) जकात

Which of the following is a direct tax ?

(1) Income tax	(2) Entertainment tax
(3) Sales tax	(4) Octroi tax

78. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत किती दिवस रोजगाराची हमी दिली आहे ?

(1) 365	(2) 180	(3) 120	(4) 100

For how many days does National Employment Guarantee Scheme give the guarantee of work ?

(1) 365	(2) 180	(3) 120	(4) 100

79. भारताची चवधी पंचवार्षिक योजना खालील वर्षी सुरु झाली
 (1) 1965   (2) 1966   (3) 1969   (4) 1971

India's fourth five year plan was started in the following year
 (1) 1965   (2) 1966   (3) 1969   (4) 1971

---

80. सध्या भारतामध्ये कोणती पंचवार्षिक योजना सुरु आहे ?
 (1) नववी   (2) दहावी   (3) अकरावी   (4) बारावी

Which five year plan in India at present in existence ?
 (1) Ninth   (2) Tenth   (3) Eleventh   (4) Twelfth

---

81. पहिल्या पंचवार्षिक योजनेत पुढीलपैकी कोणत्या गोष्टीना अधिक प्राधान्य देण्यात आले होते ?
 (1) दळणवळण   (2) शेती व जलसिंचन
 (3) वाहतुक   (4) वीज

Which sector of the following had given priority in first five year plan ?
 (1) Communication   (2) Agriculture and irrigation
 (3) Transport   (4) Electricity

---

82. नवव्या पंचवार्षिक योजनेचे घोषवाक्य काय होते ?
 (1) सामाजिक न्याय व समानतेसह आर्थिक वाढ
 (2) अन्न, रोजगार आणि उत्पादकता
 (3) दारिद्र्य निर्मूलन
 (4) वरीलपैकी नाही

What was the focus of Ninth Five Year Plan ?
 (1) Growth with social justice and equality
 (2) Food, employment and productivity
 (3) Eradication of poverty
 (4) None of these

---

83. भारतात दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेत कशाला उच्च अग्रक्रम होता ?
 (1) शेती   (2) औद्योगिकरण
 (3) दारिद्र्य निर्मूलन   (4) स्वयंपूर्णता

Which thing given top priority in the second five year plan in India ?
 (1) Farming   (2) Industrialization
 (3) Eradication of poverty   (4) Self repletion

---

84. खालील कालावधीपासून जवाहर रोजगार योजना सुरु झाली

(1) एप्रिल 1998	(2) मार्च 1990
(3) फेब्रुवारी 1989	(4) मार्च 2002

The Jawahar Rozgar Yojana (JRY) started from the following duration

(1) April 1998	(2) March 1990
(3) February 1989	(4) March 2002

85. किंमतीत झालेल्या वाढीचा खालीलपैकी कशाच्या उपभोगावर कमीत कमी परिणाम होईल ?

(1) तांडळ	(2) साखर	(3) मीठ	(4) गहू

Which following product will be least affected by the rise in prices ?

(1) Rice	(2) Sugar	(3) Salt	(4) Wheat

86. भारतातील किंमतवाढीला जबाबदार असलेला खालीलपैकी कोणता घटक मागणीजन्य घटक नाही ?

(1) उत्पन्नातील वाढ
(2) सरकारी खर्च
(3) लोकसंख्येची अनियंत्रित वाढ
(4) उत्पादनातील बदल

Which of the following factor is not a demand-pull factor responsible for rise in prices in India ?

(1) Growth in income
(2) Government expenditure
(3) Uncontrolled growth of population
(4) Fluctuation in output

87. जागतिक भाववाढ व भारतीय रूपयाचे अवमूल्यन यामुळे सप्टेंबर 1974 मध्ये सर्व वस्तूंचा घाऊक किंमत निर्देशांक पुढीलप्रमाणे होता

(1) 410	(2) 331	(3) 250	(4) 258

Due to worldwide inflation and deflation of Indian rupee wholesale price index of all commodities in Sept. 1974 was the following

(1) 410	(2) 331	(3) 250	(4) 258

88. फेब्रुवारी 1979 मध्ये भारतातील घाऊक किंमत निर्देशांक किती होता ?

(1) 310	(2) 250	(3) 185	(4) 180

What was the wholesale price Index of India in February 1979 ?

(1) 310	(2) 250	(3) 185	(4) 180

89. पहिल्या पंचवार्षिक योजनेत किंमतीबाबतची स्थिती खालीलप्रमाणे होती

(1) फार अनुकूल	(2) सर्वसामान्य
(3) अनुकूल	(4) वाईट

Following was the situation of prices during the first five year plan

(1) very favourable	(2) normal
(3) favourable	(4) bad

90. जानेवारी 1980 मध्ये भारतात घाऊक किंमत निर्देशांक किती होता ?

(1) 224	(2) 118	(3) 310	(4) 260

What was the wholesale price index in India in January 1980 ?

(1) 224	(2) 118	(3) 310	(4) 260

91. _____ हा ऊसाचा सुधारित वाण क्षारयुक्त जमिनीसाठी शिफारस करण्यात आला आहे.

(1) को. 86032	(2) को. एम्. 88121
(3) को. एम्. 0265	(4) को. एम्. 7125

_____ is a improved variety of sugarcane crop recommended for saline soils.

(1) Co. 86032	(2) Co. M. 88121
(3) Co. M. 0265	(4) Co. M. 7125

92. भारतामध्ये खालीलपैकी कोणत्या पीक पद्धतीखाली सर्वात जास्त क्षेत्र आहे ?

(1) भात आधारित पीक पद्धती
(2) ज्वार आधारित पीक पद्धती
(3) कापूस आधारित पीक पद्धती
(4) बाजरी आधारित पीक पद्धती

In India, largest area is observed under which of the following cropping system ?

(1) Rice based cropping system
(2) Sorghum based cropping system
(3) Cotton based cropping system
(4) Bajra based cropping system

93. 'चार सूत्री' कार्यक्रम _____ पिकाशी संलग्न आहे.

(1) गृह	(2) भुईमूग
(3) ऊस	(4) भात

'Char Sutri', programme is associated with _____

(1) Wheat	(2) Groundnut
(3) Sugarcane	(4) Rice

94. महाराष्ट्रातील _____ विभागात भाताची उत्पादकता सर्वाधिक आहे.

(1) पश्चिम महाराष्ट्र	(2) विदर्भ
(3) मराठवाडा	(4) कोकण

Productivity of rice is the highest in _____ region of Maharashtra.

(1) Western Maharashtra	(2) Vidarbha
(3) Marathwada	(4) Konkan

95. किसान क्रेडीट कार्ड योजनेची सुरुवात महाराष्ट्रात सन् _____ मध्ये करण्यात आली.

(1) 1991	(2) 1995	(3) 2000	(4) 1999

The Kisan Credit Card scheme was launched in Maharashtra in the year _____.

(1) 1991	(2) 1995	(3) 2000	(4) 1999

96. केंद्र शासनाने 2005 ते 2009 या कालावधीत देशामध्ये अतिरिक्त सिंचन क्षमता निर्माण करण्यासाठी कोणती योजना सुरु केली ?

(1) सहकारी पाणी वापर योजना
(2) कृष्ण खोरे योजना
(3) भारत निर्माण योजना
(4) आंतर-राज्य पाणी नियंत्रण योजना

Which scheme was initiated by the central govt. during 2005-09 to create additional irrigation potential in the country ?

(1) Co-operative water use scheme
(2) Krishna khore scheme
(3) Bharat nirman scheme
(4) Inter state water control scheme

97. महाराष्ट्रात सर्वात जास्त विहीरी _____ जिल्ह्यात आहेत.

(1) अहमदनगर	(2) नाशिक
(3) पुणे	(4) सोलापूर

The highest number of wells in Maharashtra is in _____ district.

(1) Ahmednagar	(2) Nasik
(3) Pune	(4) Solapur

98. रेनगनने ऊसाला पाणी देणे उपयुक्त असून, त्यामुळे पारंपारिक पद्धतीशी तुलना करता _____ % लाघव नाही बचत होते.

(1) 50	(2) 75	(3) 25	(4) 10

Applying irrigation through raingun is useful for sugarcane crop, because of this there is a saving of _____ % water as compared to conventional method

(1) 50	(2) 75	(3) 25	(4) 10

99. सिंचनाची आळे पद्धत _____ साठी योग्य आहे.

- (1) गहू (2) सूर्यफूल (3) भुईमूग (4) लिंबू

Basin method of irrigation is suitable for _____ crop.

- (1) Wheat (2) Sunflower (3) Groundnut (4) Lemon

100. _____ अच्छादन बाण्डिभवनातून होणारा न्हास रोखण्यास अत्यंत परिणामकारक आहे.

- (1) धूळ (2) प्लास्टिक (3) पेंडा (4) काड

_____ mulch is most effective in controlling evaporation losses.

- (1) Dust (2) Plastic (3) Straw (4) Stubbler

101. महाराष्ट्र राज्यात ठिक किंचन सिंचनाखालचे क्षेत्र साधारणत: _____ लाख हेक्टर आहे.

- (1) 1.68 (2) 2.50 (3) 3.0 (4) 2.0

Area under drip irrigation in Maharashtra is about _____ lakh ha.

- (1) 1.68 (2) 2.50 (3) 3.0 (4) 2.0

102. ठिक किंचन पद्धत कार्यक्षमरित्या चालण्यासाठी तिचा कोणता भाग अतिशय महत्वाचा आहे ?

- (1) फिल्टर (गाळणी) (2) लॅटरल
(3) इमिटर (4) मायक्रोल्यूब

Which is the most important part of drip irrigation system for its efficient working ?

- (1) Filter (2) Lateral
(3) Emitter (4) Micro-tube

103. मेंढीमध्ये माजाचा कालावधी (हीट पीरियड) _____ तास असतो.

- (1) 26 (2) 36 (3) 46 (4) 56

Heat period in sheep is of _____ hours.

- (1) 26 (2) 36 (3) 46 (4) 56

104. दुधाची किंमत त्यामधील _____ वर ठरविली जाते.

- (1) प्रथिन (2) साखर (3) चरबी (4) जीवनसत्त्व

Milk price is decided by its _____ content.

- (1) Protein (2) Sugar (3) Fat (4) Vitamin

105. _____ महशीच्या जातीची उत्पत्ती महाराष्ट्रातील आहे.

- (1) कोल्हापूरी (2) जाफ्राबादी (3) डांगी (4) पंढरपूरी

_____ buffalo breed is originated from Maharashtra.

- (1) Kolhapuri (2) Jafrabadi (3) Dangi (4) Pandharpuri

106. महाराष्ट्र गळ्यात फळपिकांच्या उत्पन्नामध्ये केळी नंतर _____ दुसऱ्या स्थानावर आहे.

- (1) आंबा (2) मोसंबी
 (3) डाळिब (4) द्राक्ष

In Maharashtra, _____ stands second after Banana in terms of production of horticultural (fruits) crops.

- (1) Mango (2) Sweet orange
 (3) Pomegranate (4) Grapes

107. फळे पिकविण्यासाठी _____ उपयुक्त आहे.

- (1) मिथिलिन (2) बोरीक अॅसिड (3) इथिलिन (4) कारबोनिक अॅसिड

For fruit ripening _____ is quite useful.

- (1) Methylene (2) Boric acid (3) Ethylene (4) Carbonic acid

108. अंजिराची कोणती जात महाराष्ट्रात विशेषत्वाने प्रचलित आहे ?

- (1) स्मिरना (2) पूना-फीग (3) बसराई (4) किन्नी फीग

Which variety of fig is very famous in Maharashtra ?

- (1) Smirana (2) Poona-fig (3) Basarai (4) Kinni-fig

109. शुष्क वजनाचा विचार करता, सागाच्या इमारती लाकडाचे वर्गीकरण जड असे आहे, तर बाभलीचे _____ आहे.

- (1) मध्यम जड (2) कमालीचा हलका
 (3) अती जड (4) हलका

On the basis of dry weight, timber of Teak (*Tectona grandis*) considered as heavy while Babul (*Acacia nilotica*) is _____.

- (1) Moderately heavy (2) Extremely light
 (3) Very heavy (4) Light

110. कागद उद्योगासाठी _____ कच्चा माल म्हणून वापरला जातो.

- (1) बांबू (2) साग (3) चिंच (4) चंदन

For paper industry, _____ is used as a raw material.

- (1) Bamboo (2) Teak (3) Tamarind (4) Sandlewood

111. महाराष्ट्राला सर्वाधिक वनोत्पादन _____ पासून मिळते.

- (1) गवत (2) जळावू लाकूड (3) तेंदू (4) बांबू

Maharashtra earns maximum forest revenue from _____.

- (1) Grass (2) Fire wood (3) Tendu (4) Bamboo

112. महाराष्ट्रात सर्वाधिक मत्स्योत्पादन _____ मासेमारीतून मिळते.

(1) गोड्या पाण्यातील	(2) सागारी
(3) निमखान्या पाण्यातील	(4) गोड्या + निमखान्या पाण्यातील

• The highest fish production in Maharashtra is obtained from _____ fishing.

(1) Inland	(2) Marine
(3) Brackish water	(4) Inland + Brackish water

113. _____ मासा मोठ्या प्रमाणात गोड्या पाण्यात घेतला जाते.

(1) रहू	(2) मृगल	(3) तिलापिया	(4) कट्ला

_____ is the most widely adopted fish type in Inland fisheries.

(1) Rahu	(2) Mrigal	(3) Tilapia	(4) Catla

114. महाराष्ट्रातील एकूण यांत्रिकी साणारी मच्छिमारी करणाऱ्या बोटींची संख्या _____ आहे.

(1) 2,000	(2) 1,500	(3) 22,000	(4) 11,000 पेक्षा अधिक

The total number of mechanised marine fishing boats in Maharashtra is

(1) 2,000	(2) 1,500	(3) 22,000	(4) More than 11,000

115. शेतमालाची विक्री आणि खरेदी केली जाते त्यास _____ म्हणतात.

(1) दुकान	(2) बाजार	(3) व्यापार	(4) बाजार आणि व्यापार

The sale and purchase of Agri. goods is called as _____

(1) Shop	(2) Market	(3) Trade	(4) Market and Trade

116. राष्ट्रीय फलोद्यान योजना (नेशनल हॉर्टीकल्चर मिशन - NHM) आपल्या देशात _____ पासून सुरु करण्यात आली.

(1) 2001	(2) 2003	(3) 2004	(4) 2005

National Horticulture Mission has been launched in the country from

(1) 2001	(2) 2003	(3) 2004	(4) 2005

117. पीक कर्जाची परतफेड _____ महिन्यापर्यंत करावी लागते.

(1) 6	(2) 12	(3) 18	(4) 24

Payment of crop loan needs to be done within _____ months.

(1) 6	(2) 12	(3) 18	(4) 24

कचव्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

118. हरित क्रांतीमुळे _____ पिकांच्या उत्पादनात वाढ झाली.

- (1) गळीतधान्य (2) भाजीपाला (3) फळ (4) अन्न-धान्य

Green revolution resulted into increased production of _____ crops.

- (1) Oilseed (2) Vegetable (3) Fruit (4) Food grain

119. उत्पादनाच्या खर्च काढतांना बियाण्यावर जो खर्च होतो तो कुठल्या खर्चात घेतात ?

- (1) स्थिर खर्च (2) बदलता खर्च
(3) एकूण खर्च (4) सिमांत खर्च

While preparing the cost of cultivation, in which cost the expenditure on seed material is taken ?

- (1) Fixed cost (2) Variable cost
(3) Total cost (4) Marginal cost

120. खालीलपैकी कोणता बाजार स्पर्धात्मक बाजार असते ?

- (1) परीपूर्ण बाजार (2) प्रथम स्वरूपाची बाजार
(3) भांडवली बाजार (4) घाऊक बाजार

Which one of the following is a competitive market ?

- (1) Perfect market (2) Primary market
(3) Capital market (4) Wholesale market

121. महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (मेरी) _____ शी संबंधित आहे.

- (1) स्थापत्य अभियांत्रिकी (2) यांत्रिकी
(3) विद्युत (4) रसायन

Maharashtra Engineering Research Institute (MERI) is related to _____

- (1) Civil Engineering (2) Mechanical
(3) Electrical (4) Chemical

122. नेपाळचे माओवादी पंतप्रधान कोण ?

- (1) शेर बहादुर देवबा
(2) डॉ. राम बरन यादव
(3) पुष्प कमल दहाल उर्फ प्रचंड
(4) गिरिजाप्रसाद कोईराला

Nepal's first Maoist Prime Minister

- (1) Sher Bahadur Deuba
(2) Dr. Ram Baran Yadav
(3) Pushpa Kamal Dahal alias Prachanda
(4) Girijaprasad Koirala

123. खालील बाबीचा विचार करा

- (I) माझी वित्त सचिव विजय केळकर यांची 13 व्या वित्त आयोगाच्या अध्यक्षपदी निवड झाली आहे
  - (II) केंद्र आणि घटक राज्यांमध्ये जमा होणाऱ्या एकूण महसूलाची वाटणी कशी करावी या संबंधीच्या सूत्राची शिफारस आयोगाकडून केली जाते
  - (III) 1 एप्रिल, 2010 ते मार्च, 2015 या कालावधीसाठी या शिफारशी केल्या जातील
- (1) केवल (I) योग्य आहे
  - (2) I चूक आहे, तर II व III योग्य आहे
  - (3) II बरोबर आहे, तर I व III चूक आहे
  - (4) तीनही बरोबर आहेत

Consider the following :

- (I) Former Finance Secretary Vijay Kelkar has been appointed Chairman of the 13th Finance Commission
  - (II) The Commission makes recommendations on the norms of distribution of net tax proceeds between the Union and the States
  - (III) The Recommendations will cover the period from April 1, 2010 to March, 2015.
- (1) Only (I) is correct
  - (2) I is false, II and III are correct
  - (3) II is correct, I and III are false
  - (4) All three are correct

124. सन् 1932 मध्ये अमरावती येथे श्री शिवाजी शिक्षण संस्थेची स्थापना कोणी केली ?

(1) कर्मवीर भाऊराव पाटील	(2) शिवाजीराव पटवर्धन
(3) बाबा आमटे	(4) डॉ. पंजाबराव देशमुख

Who established the Shri Shivaji Education Society at Amaravati in 1932 ?

(1) Karmavir Bhaurao Patil	(2) Shivajirao Patwardhan
(3) Baba Amte	(4) Dr. Punjabrao Deshmukh

125. दक्षिण आशियाच्या अण्वस्त्रकरणाची प्रक्रिया कोणत्या वर्षी सुरु झाली ?

(1) 1950	(2) 1960	(3) 1980	(4) 1990

In which year the process of nuclearisation of South Asia was started ?

(1) 1950	(2) 1960	(3) 1980	(4) 1990

126. सन् 2007 चा 'साहित्याचा नोबेल पुरस्कार' विजेता कोण ?

(1) डोरीस लेसिंग	(2) जीमी कार्टर
(3) अमर्त्य सेन	(4) शोभा डे

Who is the winner of 'Nobel Prize in Literature' for the year 2007 ?

(1) Doris Lessing	(2) Jimi Karter
(3) Amartya Sen	(4) Shobha De

127. खालील मुद्द्यांचा विचार करा.

- (I) पं. भीमसेन जोशी यांना 2008 चा भारतरत्न हा सन्मान मिळाला।
- (II) इंडियन एक्सप्रेसचे प्रमुख संपादक शेखर गुप्ता यांना 2008 चा पद्मभूषण हा सन्मान प्राप्त आला.
- (1) केवळ (I) बरोबर आहे
- (2) केवळ (II) बरोबर आहे
- (3) दोन्ही (I) व (II) चूक आहे
- (4) दोन्ही (I) व (II) बरोबर आहे

Consider the following :

- (I) Pt. Bhimsen Joshi received Bharat Ratna in the year 2008.
- (II) Shekhar Gupta, editor in chief, Indian Express Received Padma Bhushan in the year 2008.
- (1) Only (I) is correct
- (2) Only (II) is correct
- (3) Both (I) and (II) are incorrect
- (4) Both (I) and (II) are correct

128. भारत सरकारने बालिकांसाठी एक नवीन योजना सुरु केली आहे, त्या योजनेचे नाव काय ?

(1) राणी बिटीया	(2) धन लक्ष्मी
(3) राज लक्ष्मी	(4) यापैकी नाही

The government of India has launched a new scheme for the 'girl child'. What is the name of the scheme ?

(1) Rani Bitia	(2) Dhan Laxmi
(3) Raj Laxmi	(4) None of these

129. सन् 2009 साली झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीत महाराष्ट्र नव निर्माण सेनेने किती जागा जिकल्ता ?

(1) 13	(2) 14	(3) 15	(4) 25

How many seats did the Maharashtra Nav Nirman Sena win in the Maharashtra Vidhan Sabha Election - 2009 ?

(1) 13	(2) 14	(3) 15	(4) 25

130. अकाराच्या पंचवार्षिक योजनेचा कालावधी _____ आहे.

(1) 2007 - 2012	(2) 2002 - 2007
(3) 1997 - 2002	(4) 1992 - 1997

The duration of the 11th plan is _____

(1) 2007 - 2012	(2) 2002 - 2007
(3) 1997 - 2002	(4) 1992 - 1997

131. उच्च शिक्षण व्यवस्थेचे नुतनीकरण आणि कायाकल्प करण्यासंबंधी सल्ला देण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान आयोगाने सन् 2008 साली _____ समिति नेमली.

- (1) अरुण निगवेकर   (2) यशपाल
(3) विजय कोलहे   (4) नरेंद्र जाधव

For advising about renewal and rejuvenation of higher education system, U.G.C. had appointed _____ Committee in year 2008.

- (1) Arun Nigvekar   (2) Yashpal
(3) Vijay Kolhe   (4) Narendra Jadhav

132. एअर चीफ मार्शल प्रदीप वसंत नाईक यांची नियुक्ती कधी झाली ?

- (1) 31 डिसे. 2008   (2) 1 जाने. 2006
(3) 1 जून 2009   (4) 31 मार्च 2007

When was Air Chief Marshal Pradip Vasant Naik appointed ?

- (1) 31st Dec. 2008   (2) 1st Jan. 2006
(3) 1st June 2009   (4) 31st March 2007

133. बिंजिंग ऑलिंपिकमध्ये 100 मी. आणि 200 मीटर धावण्याच्या शर्यतीत कोणत्या खेळाडूने विश्व विक्रम केले ?

- (1) मिकेल फाल्पस   (2) यूसेन बोल्ट
(3) क्रिस्टियना रोनाल्डो   (4) अभिनव बिंद्रा

Who did the world records for 100 mts. and 200 mts. sprint running of Beijing Olympics ?

- (1) Michel Phalps   (2) Usain Bolt
(3) Christiana Ronaldo   (4) Abhinav Bindra

134. “डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर” ग्रंथालयाची स्थापना, महाराष्ट्र सरकारने कुठे करण्याचे ठरविले आहे ?

- (1) बारामती   (2) मुंबई   (3) दापोली   (4) नाशिक

Where will the Government of Maharashtra is going to establish the "Dr. Babasaheb Ambedkar library ?"

- (1) Baramati   (2) Mumbai   (3) Dapoli   (4) Nashik

135. महाराष्ट्रात पहिले ग्राम.न्यायालय कुठे सुरु झाले ?

- (1) उरुळी कांचन   (2) धानोरा
(3) आसनगांव   (4) तोरखेडा

Where did the first village court start in Maharashtra ?

- (1) Uruli Kanchan   (2) Dhanora
(3) Asangaon   (4) Torkheda

136. भारताने अर्जेंटीना सोबत वर्ष 2009 मध्ये कोणता करार केला ?

(1) व्यापार विषयक करार	(2) नागरी अण्वस्त्र करार
(3) आर्थिक सहकार करार	(4) बरीलपैकी एकही नाही

Which pact did India sign with Argentina in the year 2009 ?

(1) Business (Trade) Pact	(2) Civil Nuclear Pact
(3) Economic Co-operation Pact	(4) None of the above

137. भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती प्रतिभा पाटील, यांनी नोव्हे. 2009 मध्ये लढाऊ विमानातून प्रवास केला, ने फिरावत खालीलपैकी कोणत्या प्रकारचे होते ?

(1) सुखोई - 30 एम के आय	(2) मिग - 29
(3) एफ 16	(4) जॅग्वार

The President of India, Smt. Pratibha Patil took a flight in a fighter aircraft in Nov. 2009. What was the type of aircraft ?

(1) Sukhoi 30 MKI	(2) MiG - 29
(3) F 16	(4) Jaguar

138. "द स्टोरी ऑफ दू स्टेट्स" हा प्रसिद्ध पुस्तकाचे लेखक कोण ?

(1) अमितदास गुप्ता	(2) सलमान रशदी
(3) चेतन भगत	(4) आतीष तसीर

Who is the author of famous book "The story of two states" ?

(1) Amitdas Gupta	(2) Salman Rasdi
(3) Chetan Bhagat	(4) Atish Taseer

139. आय. पी. सी. सी. या संस्थेचे पूर्ण नाव लिहा.

(1) इंटरगवर्नमेंटल पॅनेल ऑन क्लायमेट चेंज
(2) इंटरनॅशनल पीपल्स क्लायमेट कॉनफरन्स
(3) इंडियन पीपल्स कनझुमर कौन्सिल
(4) इंडियन पीपल्स क्लायमेट कॉनफरन्स

What is the full form of I.P.C.C. ?

(1) Intergovernmental Panel on Climate Change
(2) International Peoples Climate Conference
(3) Indian Peoples Consumer Council
(4) Indian Peoples Climate Conference

140. अलीकडे निधन झालेले नार्मन बोरलॉग हे शास्त्रज्ञ हे पुढील गोष्टीशी संबंधित होते.

(1) हरित क्रांती	(2) धवल क्रांती
(3) पोलिओ निर्मूलन योजना	(4) अवकाश संशोधन

Norman Borlaug, who recently died was associated with _____

(1) Green revolution	(2) White revolution
(3) Polio eradication scheme	(4) Space research

141. 2009 चा उल्कृष्ण/सर्वश्रेष्ठ पार्श्वगायिकेचा राष्ट्रीय पुरस्कार यांना देण्यात आला.

(1) सुनिधी चौहान	(2) कविता कृष्णमूर्ती
(3) साधना सरगम	(4) श्रेया घोषाल

The National award for best female play back singer (2009) was awarded to

(1) Sunidhi Chauhan	(2) Kavita Krishnamurti
(3) Sadhana Sargam	(4) Shreya Ghoshal

142. जगातील सर्वात उंच इमारत या देशात आहे.

(1) यु. एस. ए.	(2) मलेशिया	(3) दुबई	(4) सिंगापूर

The tallest building in the world is situated in this country.

(1) U.S.A.	(2) Malasia	(3) Dubai	(4) Singapore

143. विशेष आर्थिक क्षेत्राचे (सेझ) मुख्य वैशिष्ट्य कोणते ?

(1) करमुक्त आर्थिक क्षेत्र
(2) अधिकतम् करमुक्त आर्थिक क्षेत्र
(3) करमणूक स्रोत पूर्णतः अनुपस्थित
(4) सार्वजनिक सुरक्षेचा अभाव

What is the prime characteristic of SEZ ?

(1) Tax free economic zone
(2) Heavily taxed economic zone
(3) Entertainment sources are totally absent
(4) Absence of public security

144. 'शिक्षण विधेयक 2009', नुसार मोफत आणि अनिवार्य शिक्षणाचा अधिकार कोणत्या वयोगटातील मुलांना देण्यात आला आहे ?

(1) 6-14 वर्षे	(2) 5-10 वर्षे	(3) 7-12 वर्षे	(4) 6-18 वर्षे

According to the 'Education Bill 2009', which group of age of children is given the right to free and compulsory education ?

(1) 6 - 14 years	(2) 5 - 10 years	(3) 7 - 12 years	(4) 6 - 18 years

145. इस्राईलच्या मदतीने विकसित केला गेलेला कोणता हेरगिरी (Spy) उपग्रह इस्पेने (ISRO) प्रिल. 2009 मध्ये अवकाशात पाठविला ?

(1) सूटनिक	(2) रिसात - 2
(3) चंद्रयान - 1	(4) आर्यभट्ट

Which spy satellite, developed in collaboration with Israel, was put in orbit by Indian Space Research Organization (ISRO) in April 2009 ?

(1) SPUTNIK	(2) RISAT-2
(3) Chandrayan - 1	(4) Aryabhatta

146. भारतातील सर्वात मोठी मीटर-वेव रेडिओ दुर्बिन कोठे आहे ?

(1) नारायणपूर, पुणे	(2) चांदणीचौक, नवी दिल्ली
(3) कोची	(4) कोलकाता

Where is the largest meter-wave radio telescope of India situated ?

(1) Narayanpur, Pune	(2) Chandanichauk, New Delhi
(3) Cochi	(4) Kolkata

147. कबड्डीसाठीचा वर्ष 2008-09 या प्रतिष्ठित 11 वा अर्जुन पुरस्कार कुणास मिळाला ?

(1) पंकज शिरसाठ	(2) मंगल चांपिया
(3) सतीष जोशी	(4) जी. एल. यादव

Who received the prestigious 11th Arjuna Award for Kabaddi for the year 2008-09 ?

(1) Pankaj Shirsath	(2) Mangal Champia
(3) Satish Joshi	(4) G. L. Yadav

148. कोणत्या लेखकास सन् 2008 चा अत्यंत प्रतिष्ठित असा 'बुकर पुरस्कार' त्याच्या 'द व्हाईट टायगर' या कावऱ्यामध्ये मिळाला ?

(1) अरुंधती राँय	(2) अरविंद अडिगा
(3) पाउलो कोल्हो	(4) व्ही. एस. नायपॉल

Which author got the most prestigious 'Booker Award' in 2008 for his novel 'The White Tiger' ?

(1) Arundhati Roy	(2) Arvind Adiga
(3) Paulo Colho	(4) V. S. Naipol

149. महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संस्था (मेरी) कोठे आहे ?

(1) नागपूर	(2) मुंबई	(3) पुणे	(4) नाशिक

Where is the Maharashtra Engineering Research Institute (MERI) situated ?

(1) Nagpur	(2) Mumbai	(3) Pune	(4) Nasik

150. भारताचा पहिला सागर सेतू कोठे आहे ?

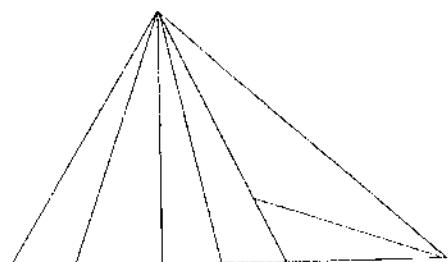
(1) चेन्नई	(2) मुंबई	(3) कोलकाता	(4) सोमनाथ

Where is India's first open sea bridge situated ?

(1) Chennai	(2) Mumbai	(3) Kolkata	(4) Somanath

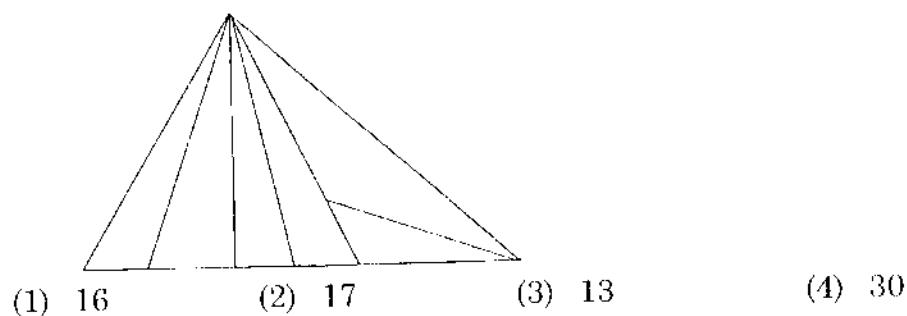
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

151. खालील आकृतीत त्रिकोण किती आहेत ?

- (1) 16   (2) 17   (3) 13   (4) 30

How many Triangles are there in the following figure ?

- (1) 16   (2) 17   (3) 13   (4) 30

152. खाली दिलेल्या प्रश्नात दोन विधाने व दोन अनुमाने दिली आहेत. दिलेली विधाने वास्तवाशी विसंगत असली तरी खरी मानावीत व त्यावरून दिलेल्या अनुमानांपैकी कोणते/कोणती अनुमाने सत्य येतील ते ठरवा व योग्य पर्याय निवडा विधाने

- (1) सर्व टेकड्या पर्वत असतात.
(2) काही पर्वत हे पठारे असतात.

- अनुमाने (I) काही पठारे टेकड्या आहेत.
(II) सर्व पर्वत हे पठारे आहेत.

- (1) फक्त अनुमान (I) सत्य आहे
(2) फक्त अनुमान (II) सत्य आहे
(3) अनुमान (I) व (II) दोन्ही सत्य आहेत
(4) अनुमान (I) व (II) दोन्ही असत्य आहेत

Two statements are given below which are contradictory to reality. Assuming the statements to be true, decide which conclusion/conclusions will be true selecting proper option.

- Statements (1) All Hills are mountains
(2) All mountains are plateaus

- Conclusions (I) Some plateaus are Hills
(II) All mountains are plateaus

- (1) Only conclusion (I) is correct
(2) Only conclusion (II) is correct
(3) Both the conclusions (I) & (II) are correct
(4) Both the conclusions (I) & (II) are incorrect

153. एका संख्येच्या दुगपटीमधून त्या संख्येची चौपट वजा केली व त्यात 72 मिसळले असता बाकी शून्य नाही, तर ती संख्या कोणती ?

- (1) 18   (2) 36   (3) 72   (4) 35

If you double the number and subtract four times of that number and divide 72 then the remainder is zero. What is that number ?

- (1) 18   (2) 36   (3) 72   (4) 35

154. एका बुड्डीबळाच्या बोर्डमध्ये किती चौकोन असतात ?

- (1) 204   (2) 64   (3) 128   (4) 256

How many squares are there in a normal chessboard ?

- (1) 204   (2) 64   (3) 128   (4) 256

155. खालील संख्यामालेत एक पद चुकीचे आहे ते शोधून त्याचा पर्याय क्रमांक निवडा.

संख्या 9, 18, 32, 50, 98, 128

- (1) 32   (2) 98   (3) 9   (4) 18

Find out the number which do not belong to the number series.

9, 18, 32, 50, 98, 128

- (1) 32   (2) 98   (3) 9   (4) 18

156. खालीलपैकी गटात न बसणारे पद कोणते ?

13, 17, 19, 33

- (1) 19   (2) 33   (3) 17   (4) 13

Which is the number, not a member of the group ?

13, 17, 19, 33

- (1) 19   (2) 33   (3) 17   (4) 13

157. तीन संख्येचा गुणाकार 750 आहे, त्या संख्या 1 : 2 : 3 या प्रमाणात आहेत. तर त्या संख्यांनी बेरीच निती असल

- (1) 25   (2) 30   (3) 40   (4) 45

The ratio of Three digits are 1 : 2 : 3 and their multiple product is 750. What will be the sum total of these numbers ?

- (1) 25   (2) 30   (3) 40   (4) 45

158. पोलीस गणवेश घालतात कारण

(1) त्यांना सरकारने दिलेला असतो	(2) त्यामुळे गुन्हेगार घाबरतात
(3) ते लवकर ओळखता यावे म्हणून	(4) ते स्मार्ट/सुंदर दिसावे म्हणून

Policeman wears a uniform because

- (1) It is provided by government (2) It scares the criminals
(3) He can be easily recognised (4) It keeps him smart

159. खालीलपैकी गटात न बसणारी संख्या कोणती ?

- 100, 125, 27, 1000
 (1) 100   (2) 125   (3) 27   (4) 1000

Which number from the following numbers does not belong to the group ?

- 100, 125, 27, 1000
 (1) 100   (2) 125   (3) 27   (4) 1000

160. रस्त्यावरच्या सिमलमध्ये असणाऱ्या दिव्यांचा चढता क्रम कोणता ?

- (1) लाल, पिवळा, हिरवा   (2) पिवळा, हिरवा, लाल
 (3) लाल, पांढरा, हिरवा   (4) हिरवा, पिवळा, लाल

What is the ascending order of the road signals ?

- (1) Red, Yellow, Green   (2) Yellow, Green, Red
 (3) Red, White, Green   (4) Green, Yellow, Red

161. इंग्रजी मूळाक्षरे उलट्या दिशेने लिहिले असता, डावीकडून बाराव्या अक्षराच्या उजव्या बाजूस सातवे अक्षर कोणते असेल ?

- (1) G   (2) H   (3) S   (4) R

If English alphabets are written in reverse order what will be the seventh letter to the right of the 12th letter from the left ?

- (1) G   (2) H   (3) S   (4) R

162. एका आगगाडीचा वेग 150 किमी प्रति तास असून 1750 मीटर लांबीचा प्लॅटफार्म पार करण्यासाठी तिला 60 सेकंद लागतात तर आगगाडीची लांबी किती ?

- (1) 700 m   (2) 800 m   (3) 750 m   (4) 850 m

A train with a speed of 150 km/hr crosses a platform of 1750 m in 60 sec. What is the length of the train ?

- (1) 700 m   (2) 800 m   (3) 750 m   (4) 850 m

163. एक शाळा सकाळी 10.00 वाजता सुरु होऊन जेवणाची सुट्रटी 12.52 ला झाली, या अवधीमध्ये चार तासिका झाल्यात. प्रत्येक तासिकेच्या सुरुवातीला चार मिनिटांची अवधी एका खोलीमधून दुसऱ्या खोलीमध्ये जाण्यासाठी दिली तर, एक तासिका किती मिनिटांची असेल ?

- (1) 40   (2) 41   (3) 42   (4) 39

A school starts at 10.00 am and bell rings for lunch at 12.52 pm. In this duration four periods are held. Before every period a 4 minute break given for going from one room to another. What is the exact duration of each period ?

- (1) 40   (2) 41   (3) 42   (4) 39

164. चार धातूच्या सळाखींची लांबी 102 सेमी, 136 सेमी, 153 सेमी व 221 सेमी असून त्यांना मागऱ्याच नाबात कापायचे आहेत. तर जास्तीत जास्त किती तुकडे कापता येतील ?

- (1) 24   (2) 43   (3) 480   (4) 36

Four metal rods are of length 102 cm, 136 cm, 153 cm and 221 cm resp.t. are to be cut into parts of equal length. What is the maximum number of pieces that can be cut ?

- (1) 24   (2) 43   (3) 480   (4) 36

165. रिकाम्या जाणी योग्य आकडा भरा.

60	69	80
16	?	32
44	12	48

- (1) 57   (2) 14   (3) 78   (4) 96

Fill the correct number in the blank box.

60	69	80
16	?	32
44	12	48

- (1) 57   (2) 14   (3) 78   (4) 96

166. 1 ते 100 या आकड्यांमध्ये असे किती आकडे आहेत की ज्यांचा 5 ने भाग जातो व त्या आकड्यांमध्ये एक आकडा 5 आहे ?

- (1) 12   (2) 11   (3) 20   (4) 10

How many numbers from 1 to 100 are such, each is divisible by 5 and whose at least one digit is 5 ?

- (1) 12   (2) 11   (3) 20   (4) 10

167. जर एखादी महिन्याचा शेवट बुधवार या दिवसाने होत असेल तर त्या महिन्यात किती मंगळवार असर्नील ?

- (1) 4   (2) 5
(3) 3   (4) यापैकी नाही

How many Tuesdays in a month, if the month ends on Wednesday ?

- (1) 4   (2) 5
(3) 3   (4) None of these

168. एका महिन्याची 10 तारीख सोमवार पासून चार दिवसांतरच्या दिवशी येत असेल तर त्या महिन्याच्या 25 तारखेला कोणता दिवस असेल ?

(1) सोमवार	(2) रविवार
(3) शनिवार	(4) शुक्रवार

If 10th of the month fall 4 days after Monday, what day will be on 25th of that month ?

(1) Monday	(2) Sunday
(3) Saturday	(4) Friday

169. डोक्यावर उभा राहिल्यावर सुरेशचे तोंड दक्षिणेकडे होते. तर त्याचा उजवा हात कोणत्या दिशेला असेल ?

(1) उत्तर	(2) पूर्व	(3) पश्चिम	(4) दक्षिण

While standing on his head Suresh's face is towards South. In which direction will his right hand points ?

(1) North	(2) East	(3) West	(4) South

170. एका वर्गात एकूण 90 विद्यार्थी आहेत. 80% विद्यार्थी अंतिम परिक्षेला बसले व त्यापैकी 2/3 विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. तर एकूण किती विद्यार्थी अंतिम परिक्षेला उत्तीर्ण झाले ?

(1) 48	(2) 46	(3) 24	(4) 22

A class is having 90 students. Out of which 80% of students appeared for the final exam, and only 2/3 students can pass the final exam. How many students actually pass the exam ?

(1) 48	(2) 46	(3) 24	(4) 22

171. मोहित, आदित्य, देवाशिष आणि अद्वैत यांचे सरासरी वय 22 वर्ष आहे. यामध्ये जर रोशनचे वय मिळविले तर सरासरी वय 20 वर्ष होते. तर रोशनचे वय किती ?

(1) 14	(2) 13	(3) 12	(4) 11

Mohit, Aditya, Devashish and Adwait are having average age of 22 years. If Roshan's age is added then the average age becomes 20 years. What is the age of Roshan ?

(1) 14	(2) 13	(3) 12	(4) 11

172. गणन करा :

$$12 \times 6 + 7 \times 8 + 14 \times 5 \div 9 - 3 =$$

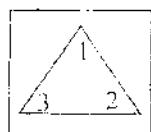
(1) 33	(2) 34	(3) 35	(4) 36

Calculate :

$$12 \times 6 + 7 \times 8 + 14 \times 5 \div 9 - 3 =$$

(1) 33	(2) 34	(3) 35	(4) 36

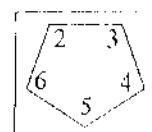
173. पुढील गटातील विसंगत पर्याय ओळखा.

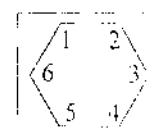
(अ)

(ब)

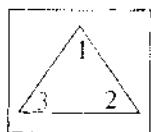
(क)

(द)

- (1) अ   (2) ब   (3) क   (4) ड

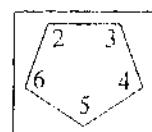
Find the odd man out.

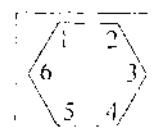
(a)

(ब)

(क)

(द)

- (1) a   (2) b   (3) c   (4) d

174. दुपारी 3.00 वाजल्यापासून रात्री 10.00 वाजेपर्यंत तास काटा व मिनिट काटा हे काटकोनामध्ये किती केळा आमती?

- (1) 7   (2) 10   (3) 14   (4) 13

How many times are hour hand and a minute hand of a clock at right angles during their motion from 3.00 p.m. to 10.00 p.m.

- (1) 7   (2) 10   (3) 14   (4) 13

175. इंग्रजी वर्णमालेतील गोठ्या लिपीमधील (Capital) किती अक्षरे आरशातील प्रतिबिंबामध्ये सारसाच दिसतीन?

- (1) 9   (2) 10   (3) 11   (4) 12

How many letters of the English alphabet (Capital) appear same when looked at in the mirror?

- (1) 9   (2) 10   (3) 11   (4) 12

176. 200 ते 400 या दरम्यान असे किती आकडे येतील की ज्यामध्ये 3 (तीन) या आकड्याचा वापर फक्त एकदा केला जातो?

- (1) 99   (2) 100   (3) 110   (4) 120

How many numbers lie between 200 and 400 in which 3 comes only one time?

- (1) 99   (2) 100   (3) 110   (4) 120

177. नंतरची संख्या कोणती?

1101, 1106, 1111, ?

- (1) 11111   (2) 1115   (3) 1116   (4) 11116

Find out the next number

1101, 1106, 1111, ?

- (1) 11111   (2) 1115   (3) 1116   (4) 11116

178. एक व्यक्ति 9 km उत्तरेकडे प्रवास करतो. नंतर 12 km पूर्वेकडे जातो. नंतर 12 km पश्चिमेकडे व त्यानंतर 15 km दक्षिणेकडे जातो. तर तो सुरुवातीच्या स्थळापासून किती कि.मी. (km) दूर आहे ?

- (1) 6 km   (2) 12 km
 (3) 24 km   (4) 48 km

A person travels 9 km North, then 12 km East. After that 12 km West and then 15 km South. How far he is from the starting point ?

- (1) 6 km   (2) 12 km
 (3) 24 km   (4) 48 km

179. विद्यार्थ्यांच्या एका रांगेत श्रावणी डावीकडून तेरावी असून श्रुती ही उजवीकडून तेरावी आहे. त्यांनी आपापसात जागांची अदलाबदल केल्यानंतर श्रावणी डावीकडून अठरावी होती. तर रांगेत एकूण विद्यार्थी किती ?

- (1) 28   (2) 29   (3) 30   (4) 31

In a student row, Shravani is Thirteenth from the left and Shruti is Thirteenth from the right. If they interchange their places Shravani is eighteenth from the left. How many students are there in a row ?

- (1) 28   (2) 29   (3) 30   (4) 31

180. a) काही कर्मचारी पदवीधर आहेत

b) काही पदवीधर खेळाडू आहेत

यावरून काय निष्कर्ष निघतो ?

- (1) काही कर्मचारी खेळाडू आहेत
 (2) काही खेळाडू पदवीधर आहेत
 (3) सर्व खेळाडू पदवीधर आहेत
 (4) काही पदवीधर कर्मचारी आहेत

a) Some employees are graduates

b) Some graduates are players

What can be concluded from this ?

- (1) Some employees are players
 (2) Some players are graduates
 (3) All players are graduates
 (4) Some graduates are employees

181. सतीश त्याच्या घरापासून पूर्वेला 18 कि.मी. सायकलवर गेला. तेथून उजवीकडे बळून 3 कि.मी. व पुढीहा उजवीकडे बळून 6 कि.मी. अंतर त्याने कापले. शेवटी डावीकडे पळून 6 कि.मी. अंतर कापले तर, तो याळ स्थानापासून (घरापासून) किती अंतरावर आहे ?

- (1) 9   (2) 18   (3) 21   (4) 15

Satish went 18 km. toward east by cycle from his house, then he turn right and went 3 km., again he turn right and went 6 km., lastly he turn left and went 6 km. now how much distance far from his house ?

- (1) 9   (2) 18   (3) 21   (4) 15

182. अजय, विजय आणि संजय हे तीन भाऊ आहेत. रामनाथ हे विजयचे वडील आहेत. सीताबाई संजयची आई आहे. निरीखन आणि श्रुती हे अजयचे दोन मुले आहेत. श्रुती ही सुरेखाची मुलगी आहे. तर सुरेखाचे सीताबाईशी नाहे काय ?

- (1) मून   (2) मुलगी   (3) सासू   (4) आई

Ajay, Vijay and Sanjay are brothers. Ramnath is father of Vijay. Sitabai is mother of Sanjay. Nikhil and Shruti are children of Ajay. Shruti is daughter of Surekha. Then what is the relation of Surekha with Sitabai ?

- (1) Daughter-in-law   (2) Daughter
(3) Mother-in-law   (4) Mother

183. विधान – अ – काही कुत्रे भुक्तात
                  आ – रघु हा कुत्रा आहे
अनुमान – अ – रघु भुक्णारा कुत्रा आहे
                  आ – रघु भुक्णारा कुत्रा नाही

- (1) फक्त 'अ' अनुमान निघते
(2) फक्त 'आ' अनुमान निघते
(3) कोणतेही अनुमान निघत नाही
(4) दोन्ही अनुमान निघतात

Statement – A – some dogs are barking

B – Raghu is a dog

Assumption – A – Raghu is a barking dog

B – Raghu is not a barking dog

- (1) Only 'A'
(2) Only 'B'
(3) No any assumption
(4) Both assumption

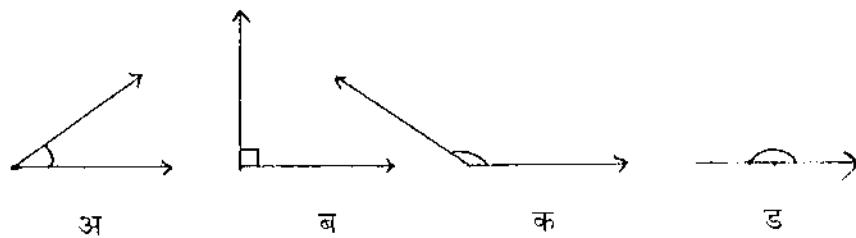
184. पाण्याला निळे म्हटले, निळ्याला काळे म्हटले, काळ्याला लाल म्हटले, लालला पिवळे म्हटले, पिवळ्याला हिरवे म्हटले, हिरव्याला पांढरे म्हटले, पांढऱ्याला जांभळे म्हटले तर, दुधाचा रंग कोणता ?

- (1) हिरवा
- (2) पांढरा
- (3) पिवळा
- (4) जांभळा

If water is called 'Blue', Blue is called 'Black', Black is called 'Red', Red is called 'Yellow', Yellow is called 'Green', Green is called 'White' and white is called 'Violet', then what is colour of milk ?

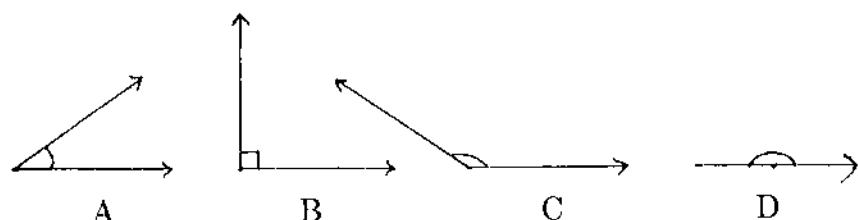
- (1) Green
- (2) White
- (3) Yellow
- (4) Violet

185. गटात न बसणारी आकृती ओळखा.

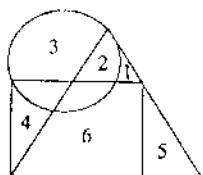
(1) अ	(2) ब
(3) क	(4) ड

Find out the odd figure from the following figures.

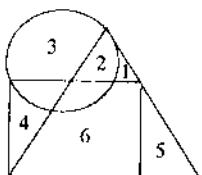
(1) A	(2) B
(3) C	(4) D

186.

पुढील आकृतीत आयतातील अंक एमबीए पदवीधर विद्यार्थी आहेत, वर्तुळातील अंक अभियांत्रिकी क्लेन्ट विद्यार्थी आहेत व त्रिकोणातील अंक संगणक प्रशिक्षित विद्यार्थी आहेत. तर एमबीए व्हालेले व अभियांत्रिकीचे ज्ञान अभ्यास संगणकाचे मार्गदर्शन करणारे किती ?

- (1) 1   (2) 2   (3) 3   (4) 4

Digits in the rectangle are of students who completed their MBA degree. Digits in circle are the students who have done engineering course and digits in the triangle are computer trained students. Then how many students having MBA degree, done engineering and are computer instructors ?

- (1) 1   (2) 2   (3) 3   (4) 4

187. होळी : फाल्गुन :: दिवाळी : ?

- (1) चैत्र
 (2) जेष्ठ
 (3) आश्विन
 (4) आषाढ

Holi : Falgun :: Diwali : ?

- (1) Chaitra
 (2) Jesth
 (3) Ashvin
 (4) Aashadh

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O

188. एका सांकेतिक लिपित वर्तन = □ ॲ

तर तर = □ ○ △ तर त्याच सांकेतिक लिपित गवत = ?

(1) □ ○	(2) ○ △ □
(3) ○ □	(4) □ ॲ ○

In a code language,

VA TA N = □ ॲ

TA GA R = □ ○ △ Then,

GA VA T = ?

(1) □ ○	(2) ○ △ □
(3) ○ □	(4) □ ॲ ○

189. जर 1 | 2 | 3

4	5	6
7	8	9

तर □ □ १ □ □ ही संख्या कोणती ?

- (1) 54989   (2) 56891   (3) 56789   (4) 56798

If 1   2   3
4   5   6
7   8   9

Then what is the number related to the figure □ □ १ □ □ ?

- (1) 54989   (2) 56891   (3) 56789   (4) 56798

190. एका सांकेतिक भाषेत 1318118119820181 म्हणजे MAHARASHTRA असेल तर

31513139191991514 म्हणजे काय ?

(1) COMMITMENT	(2) COMMISSION
(3) COMMITTEE	(4) COMMENTRY

In a code language 1318118119820181 is MAHARASHTRA then what will

31513139191991514 means

(1) COMMITMENT	(2) COMMISSION
(3) COMMITTEE	(4) COMMENTRY

191. एक हॉटेलमध्ये टेबलाभोवती गोलाकार काही मुली बसल्या आहेत. नीता ही अनिता व सुनिता यांच्या मध्ये अमला आहे. सुजाता ही सरिता आणि अंकिता यांच्यामध्ये बसली आहे. अनिता सरिताच्या बाजूला बसली आहे क्षण मैत्री कोणाच्या मध्ये बसली आहे ?

- (1) सरिता आणि सुजाता   (2) नीता आणि अंकिता
 (3) अनिता आणि सुजाता   (4) नीता आणि सरिता

In a hotel around the table some girls are sitting in a circular manner. Neeta is sitting between Anita and Sunita. Sujata is sitting between Sarita and Ankita. Anita is besides Sarita. Then between whom is Sunita sitting ?

- (1) Sarita and Sujata   (2) Neeta and Ankita
 (3) Anita and Sujata   (4) Neeta and Sarita

192. 3 मार्च, 2004 हा दिवस जर सोमवार असेल तर, 3 मार्च, 2011 या दिवशी कोणता वार असेल ?

- (1) सोमवार   (2) बुधवार   (3) मंगळवार   (4) गुरुवार

If 3rd March, 2004 is 'Monday', then which day will be on 3rd March 2011 ?

- (1) Monday   (2) Wednesday   (3) Tuesday   (4) Thursday

193. दोन दिवसांचे सेकंद किती ?

- (1) 86400   (2) 14400   (3) 172800   (4) 17280

Calculate seconds of two days.

- (1) 86400   (2) 14400   (3) 172800   (4) 17280

194. '*' चिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

H	14	*	16
12	G	*	F
D	6	E	8
4	C	2	B

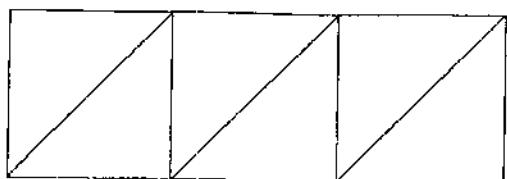
- (1) $\left[\frac{I}{10} \right]$ (2) $\left[\frac{I}{14} \right]$ (3) $\left[\frac{12}{I} \right]$ (4) $\left[\frac{12}{14} \right]$

Fill '*' by using following option.

H	14	*	16
12	G	*	F
D	6	E	8
4	C	2	B

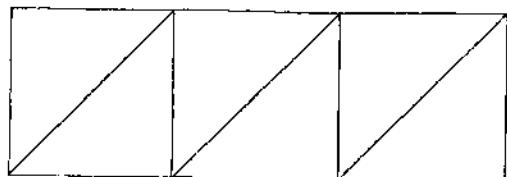
- (1) $\left[\frac{I}{10} \right]$ (2) $\left[\frac{I}{14} \right]$ (3) $\left[\frac{12}{I} \right]$ (4) $\left[\frac{12}{14} \right]$

195. सोबतच्या आकृतीत एकूण चौकोन किती ?

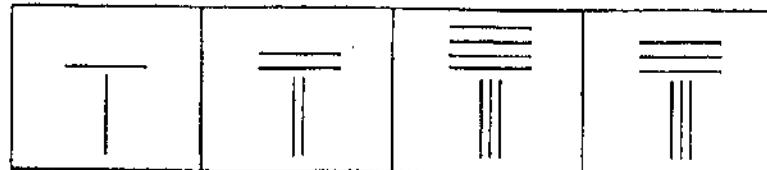
- (1) 21   (2) 15   (3) 06   (4) 12

How many quadrilaterals are contained in the figure given below :

- (1) 21   (2) 15   (3) 06   (4) 12

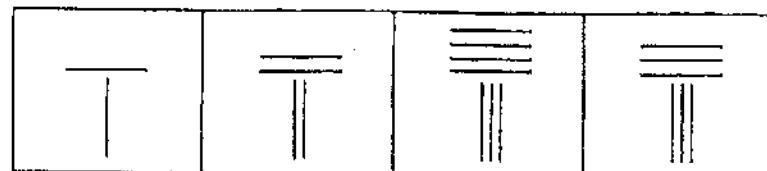
196. वेगळी आकृती शोधा.

अ   ब   क   ड

- (1) अ   (2) ब   (3) क   (4) ड

Find out odd one

A   B   C   D

- (1) A   (2) B   (3) C   (4) D

197. घड्याळात 10 वाजले असता दोन काट्यांमध्ये किती अंशाचा कोन होतो ?

- (1) 90° (2) 30° (3) 60° (4) 45°

At 10 'O' clock what is the angle between two arms ?

- (1) 90° (2) 30° (3) 60° (4) 45°

198. गाळलेले अंक योग्य क्रमाने असणारा पर्याय निवडा.

30, 75, 36, 69, 42, 63, ?, ?

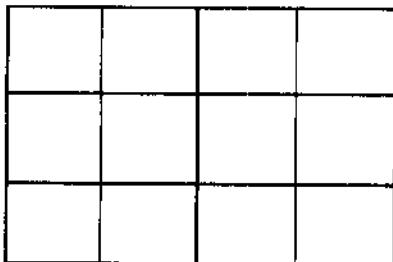
(1) 48, 56	(2) 48, 69
(3) 58, 49	(4) 48, 57

Complete the given series of number by choosing by correct alternative.

30, 75, 36, 69, 42, 63, ?, ?

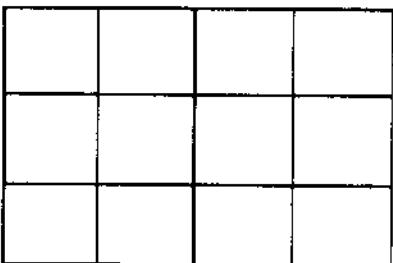
(1) 48, 56	(2) 48, 69
(3) 58, 49	(4) 48, 57

199. आकृतीत चौकोनांची संख्या किती?

(1) 60	(2) 35	(3) 20	(4) 18

How many squares are there in a given figure?

(1) 60	(2) 35	(3) 20	(4) 18

200. पहिल्या दोन अक्षरसमूहामधील संबंधाचा विचार करून दुसऱ्या जोडीतील न दिलेला शब्द ओळखा.

BDFH : JLNP :: RTVX : ?

(1) ZABC	(2) YZAB
(3) XYZA	(4) ZBDF

Considering the relationship between first two words, find the missing word for the second pair.

BDFH : JLNP :: RTVX : ?

(1) ZABC	(2) YZAB
(3) XYZA	(4) ZBDF

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षांच्या कारावासाच्या आणि/किंवा सुपये एक हजार रुक्मेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग – 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सरीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूळतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रौय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रौय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुल पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ①   ②   ●   ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्रीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुल पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकृती फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK